

SZKOŁA PRZYSPOSABIAJĄCA DO PRACY

W roku szkolnym 2005/2006 w Zespole Szkół Specjalnych w Opolu powstała trzyletnia szkoła przysposabiająca do pracy dla uczniów upośledzonych umysłowo w stopniu umiarkowanym i znacznym w zawodzie - „Pomocnik w gospodarstwie domowym”.

Ramowy plan nauczania w szkole przedstawia się następująco:

Lp.	Przedmiot	Kl. I	Kl. II	Kl. III
1.	Funkcjonowanie osobiste i społeczne	7	7	7
2.	Wychowanie fizyczne	3	3	3
3.	Przysposobienie do pracy	17	20	22
RAZEM		27	30	32
Religia		2	2	2
Usprawnianie technik szkolnych		5	5	5
Gimnastyka korekcyjna		3	3	3
Usuwanie wad wymowy		2	2	2
Zajęcia sportowe		2	2	2
Zajęcia kształtujące kreatywność		2	2	2
RAZEM		16	16	16
OGÓLEM NA KLASĘ		43	46	48

Dążymy do tego, by uczeń w miarę swoich możliwości psychofizycznych i uzdolnień mógł w przyszłości organizować sobie życie w warunkach pracy chronionej lub we własnym gospodarstwie domowym, pełnić określone role społeczne oraz prowadzić aktywne i autonomiczne (na miarę swoich możliwości) dorosłe życie.

Działalność szkoły określona jest przez:

- indywidualne programy edukacyjne opracowane przez zespół specjalistów dla każdego ucznia dostosowane do jego możliwości umiejętności i zainteresowań,
- program wychowawczy szkoły,
- program profilaktyki,
- program przysposobienia do pracy opracowany dla danego oddziału.

Nauka odbywa się na terenie szkoły w nowoczesnie urządzonej i wyposażonej pracowni. Uczniowie mają również do dyspozycji tereny zielone również pod zadaszeniem, gdzie realizowane będą zajęcia z zakresu ogrodnictwa i zielarstwa. W dalszej perspektywie szkoła będzie czynić starania o nawiązanie współpracy z pracodawcami, u których uczniowie mogliby realizować zajęcia praktyczne lub po zakończeniu edukacji uzyskać zatrudnienie.

**PROGRAM PRZYSPOSOBIENIA DO PRACY DLA UCZNIÓW
Z UPOŚLEDZENIEM UMYSŁOWYM W STOPNIU
UMIARKOWANYM LUB ZNACZNYM
ORAZ Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI SPRZĘŻONYMI
UCZĘSZCZAJĄCYCH DO SZKOŁY PRZYSPOSABIAJĄCEJ
DO PRACY - KLASA I, II**

Cele edukacyjne

Celem edukacji uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi jest utrwalanie i poszerzanie zakresu posiadanej wiedzy, kształcenie kompetencji społecznych, zdolności adaptacyjnych i nabywanie nowych umiejętności, umożliwiających samodzielne, niezależne funkcjonowanie tych uczniów, przez:

- 1) kształtowanie zainteresowań i ujawnianie zdolności praktycznych,
- 2) rozwijanie postawy ciekawości, otwartości i poszanowania innych,
- 3) umożliwianie kontaktu ze środowiskiem lokalnym i zrozumienia przynależności człowieka do tego środowiska,
- 4) osiągnięcie maksymalnej zaradności i niezależności na miarę indywidualnych możliwości uczniów oraz kształtowanie poczucia odpowiedzialności za samodzielnie podejmowane decyzje,
- 5) kształtowanie właściwej postawy uczniów wobec pracy, w aspekcie motywacji, kompetencji i wykonania,
- 6) przygotowanie do wykonywania, indywidualnie i zespołowo, różnych prac, mających na celu zaspokojenie potrzeb własnych i otoczenia,
- 7) kształtowanie umiejętności posługiwania się narzędziami, maszynami i urządzeniami oraz opanowanie prostych umiejętności i czynności pracy,
- 8) kształtowanie umiejętności związanych z poszukiwaniem pracy, w tym korzystania z różnych źródeł informacji,
- 9) przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w różnych formach życia społecznego, pełnienia ról społecznych oraz przygotowanie do załatwiania różnych spraw osobistych w urzędach i instytucjach,

Zadania szkoły

Głównym zadaniem szkoły jest stworzenie uczniom odpowiednich warunków do realizacji zmierzeń edukacyjnych, zapewnienie im komfortu psychicznego i poczucia bezpieczeństwa emocjonalnego. Należy tworzyć warunki, które pozwolą uczniom dokonywać właściwego wyboru kierunków przyszłej pracy przez przygotować bazę umożliwiającą zapoznanie się z różnymi czynnościami pracy, wytworami pracy oraz dokonanie samooceny własnych umiejętności i możliwości. Zadaniem szkoły jest również kształtowanie pozytywnego

wizerunku ucznia w środowisku społecznym, jako potencjalnego pracownika, klienta i użytkownika poprzez umożliwianie udziału w aktualnych wydarzeniach społecznych i kulturalnych.

Treści edukacyjne

W zakresie gospodarstwa domowego:

- 1) pranie
  - ✓ środki piorące,
  - ✓ pranie białej bielizny,
  - ✓ pranie tkanin różnych,
  - ✓ prasowanie,
- 2) sprząatanie,
  - ✓ porządki codzienne w pomieszczeniach mieszkalnych,
  - ✓ porządki tygodniowe i okresowe,
  - ✓ drobne prace naprawcze,
- 3) sporządzanie posiłków,
  - ✓ planowanie i dokonywanie zakupów,
  - ✓ przechowywanie produktów spożywczych,
  - ✓ obróbka produktów spożywczych,
  - ✓ estetyka podania posiłku,
  - ✓ obsługa uroczystości szkolnych (urodziny kolegów, Dzień Matki itp.),
  - ✓ korzystanie z przepisów kulinarnych
  - ✓ kuchnia dietetyczna.
- 4) obsługa sprzętu gospodarstwa domowego i TV
  - ✓ urządzenia kuchenne – np. ekspres do kawy, piekarnik, kuchenka mikrofalowa, melakser,
  - ✓ pralka automatyczna, żelazko, odkurzacz itp.
  - ✓ telewizor, odtwarzacze DVD, VHS i CD, aparat fotograficzny itp.

W zakresie prac ogrodniczych:

- 1) pielęgnowanie szkolnych terenów zielonych
  - ✓ podstawowe narzędzia ogrodnicze,
  - ✓ przygotowanie gleby pod uprawę,
  - ✓ zagospodarowywanie klombów, odchwaszczanie, sadzonkowanie itp.,
  - ✓ czynności porządkowe wokół szkoły (grabienie, odśnieżanie, zmiatanie itp.),
  - ✓ przycinanie drzew i krzewów.
- 2) hodowla i przetwórstwo ziół
  - ✓ przygotowywanie sadzonek,
  - ✓ zbiór i suszenie,
  - ✓ sposoby zastosowania ziół i ich walory zdrowotne.

- 3) uprawa warzyw
  - ✓ sposoby rozmnażania,
  - ✓ zabiegi pielęgnacyjne,
  - ✓ wykorzystanie w gospodarstwie domowym.
- 4) uprawa i hodowla roślin ozdobnych
  - ✓ rozmnażanie i pielęgnacja roślin doniczkowych,
  - ✓ rozmnażanie i pielęgnacja ogrodowych roślin ozdobnych.

W zakresie szycia ręcznego i maszynowego oraz dziewiarstwa:

- 1) szycie ręczne
  - ✓ rodzaje ściegów,
  - ✓ drobne prace naprawcze,
  - ✓ wykonywanie drobnych przedmiotów użytkowych.
- 2) szycie maszynowe
  - ✓ obsługa i konserwacja maszyny do szycia,
  - ✓ rodzaje ściegów,
  - ✓ szycie przedmiotów użytkowych (np. woreczki na suszone zioła).
- 3) elementy dziewiarstwa
  - ✓ szydełko i druty dziewiarskie,
  - ✓ materiały dziewiarskie,
  - ✓ wykonywanie przedmiotów użytkowych.

Osiągnięcia

Ze względu na specyficzny charakter edukacji uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym osiągnięcia w poszczególnych sferach oddziaływań rewalidacyjnych planowane są indywidualnie. Nauczyciele dokonują okresowej oceny poziomu funkcjonowania uczniów i na jej podstawie modyfikują indywidualne programy edukacyjne oraz dostosowują poziom oczekiwanych osiągnięć ucznia do jego możliwości.

Uwagi końcowe

W planowaniu różnych zadań szkoła jest otwarta na sugestie uczniów, rodziców oraz innych współpracujących z nią osób. Każdy nauczyciel opracowuje do swoich zajęć edukacyjnych własny plan nauczania, który uwzględnia indywidualne programy edukacyjne oraz zainteresowania uczniów. Różnorodność proponowanych treści nauczania pozwoli uczniom na dokonanie wyboru tych form aktywności, które sprawią im największą satysfakcję i pozwolą osiągać sukcesy.

Opracowały:
mgr Elżbieta Rupowska
mgr Barbara Siadak
mgr Ilona Michałowicz
mgr Małgorzata Sołtys

